

Rešerše 1

Téma 2 : Principy kvantitativního výzkumu a feministické impulsy v kvantitativní metodologii

Literatura:

Disman, M. 1993. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum. (56-91, 140-176, 283-322)

O'Connell Davidson, Julia, Layder, Derek. 1994. *Methods Sex and Madness*. London: Routledge. kap. 3: Official statistics and social research s. 61-82, kap. 4: The surfy method s. 83-115.

Cílem kvantitativního výzkumu je testování hypotéz. Pro tento druh výzkumu je charakteristické: omezený rozsah informace o velkém počtu jedinců, silná redukce počtu pozorovaných proměnných a silná redukce počtu sledovaných vztahů mezi těmito proměnnými, generalizace na populaci je většinou snadná.

Kvantitativní výzkum vyžaduje silnou standardizaci, ta ale vede k silné redukci informace. Proto je zde zpravidla nízká validita. Logika kvantitativního výzkumu je deduktivní. Problém je vyjádřen hypotézami. Ty jsou základem pro výběr proměnných. Sebraná data jsou použita pro testování hypotéz. Výstupem kvantitativního výzkumu je soubor zamítnutých nebo potvrzených hypotéz.

Kroky kvantitativního výzkumu jsou: teorie, stanovení pracovních hypotéz, konstrukce vzorku, sběr dat, analýza dat, výstup – testované hypotézy, ověřená nebo zdokonalená teorie. Cílem konstrukce vzorku je reprezentovat populaci jedinců.

Mnoho konceptů, které se zkoumají v sociologii, lze pozorovat pouze nepřímo. Sledovaný jev je reprezentován nějakým **indikátorem**. Klíčové je nalezení spolehlivého ukazatele. S tím souvisí pojmy – **validita a reliabilita**.

Validní měření – je takové měření, které měří skutečně to, co jsme chtěli měřit.

Reliabilní měření – je měření, které nám při opakované aplikaci dává shodné výsledky,

pokud se ovšem nezmění stav pozorovaného objektu.
Kontrolu validity lze provádět různými technikami.

Všechny závěry z empirického výzkumu se nevztahují na jevy, které chceme studovat, ale na jejich **indikátory**.

Definice pracovní hypotézy:

1/ Pracovní hypotéza je tvrzení, předpovídající existenci souvislosti mezi dvěma nebo více proměnnými.

2/ Všechny proměnné zmíněné v hypotéze musí mít validní operační definici.

3/ Soubor pracovních hypotéz musí zahrnovat nejen proměnné reprezentující zkoumané koncepty, ale i ty proměnné, které mohou zkreslit získané testované vztahy. Pracovní hypotézy nám umožňují, abychom vybrali alespoň ty nejdůležitější proměnné, které ovlivňují zkoumaný jev a abychom nesbírali zbytečné informace.

Klíčem k použití správné techniky výzkumu je správné použití všech kvantitativních i kvalitativních metod, ty mohou být použity pro podporu stávajícího stavu nebo naopak mohou upozornit na nerovnost a útlak. U kvantitativního výzkumu se radí, jak postupovat při provádění kvantitativního(?) výzkumu dat, ale neposkytuje se návod k tomu, jak provádět empirické výzkumy, které nejsou tak snadno převoditelné do číselné podoby. Výkladová sociologie ukazuje různé možnosti výkladů pojmů, obsahu v závislosti na jazyku, významových souvislostech a podobně. Vzory nebo zákonitosti v sociálním světě jsou často velmi odlišné od přírodních zákonitostí. Sociolog může pozorovat vzory chování, například sleduje, jakým způsobem ženy dělají domácí práce, zatímco u mužů se taková činnost ani nepředpokládá. Velmi obtížně se dělá výzkum, který by se oprostil od tradičního pohledu na ženu a její poslání. Sociální výzkum by měl začít u předpokladu, že svět je oddělený od našich konceptů a přesvědčení, navzdory skutečnosti že výzkumníci mají své předsudky, hodnoty, které ovlivňují jejich pohled na svět. Některé feministické názory tvrdí, že metody a teorie v sociální oblasti jsou natolik ovlivněny mužskými předsudky, že jim chybí důvěryhodnost k získávání znalostí ženských životů.

Je proto potřeba, aby všichni výzkumníci měli stejné normy, pravidla, postupy. Problematické je však už i podstatně větší zastoupení mužů v sociologických časopisech. To může mít vliv na to, jaká jsou volena témata a techniky výzkumu. Výzkumné komunity mohou zůstat lhostejné k některým formám sexismu po dlouhou dobu, například afro-americké ženy nejsou často zahrnovány do sociologického pozorování, jsou popisovány převážně jako utlačované dělnice. Metody a techniky používané v sociálním výzkumu jsou poznamenány mužskými hodnotami natolik, že nemohou být objektivní a neodráží zkušenosti žen. Řada statistických údajů je zkreslena, vznikly totiž jako sekundární údaje, například ženy často nejsou vůbec uvedeny jako nezaměstnané s nárokem na sociální dávky, protože mohou žít z prostředků manžela. Statistiky znásilnění jsou také velmi nepřesné, jsou ovlivněny hodnotami, vnímáním, výklady a přesvědčením policie a soudnictví. Oficiální statistiky znásilnění jsou zkresleny intenzivní sexistickou ideologií.

Bohužel musím konstatovat, že jde o nezvládnutou práci, neodpovídá zadání, nejde o souvislý text. Vypadá to, jakoby zprávu o prvním i druhém textu psala jiná osoba. I pokud by mělo jít jen o výpisky z četby, jsou zoufale nepřesné. Chybí formální práce se zdrojovými texty (odkázat na ně v místech, kde je citujete či parafrázujete).

Toto není rešerše, která by zpracovávala na v sylabu zadané téma. Práci na základě uvedených připomínek přepracujte a těším se na upravenou verzi, v níž prokážete, že jste zapracovala klíčové výhrady uvedené v této verzi.

Zpracovala: Libuše Drápalová, učo: 441708